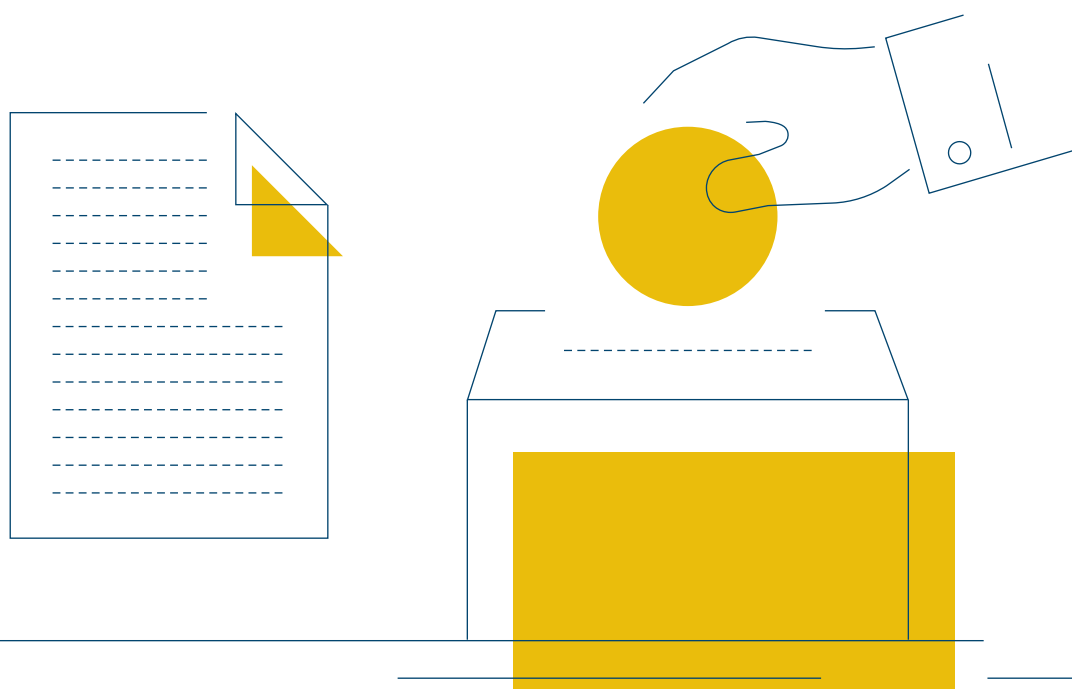

Beter Geven II

Verbetervoorstellen voor
vereenvoudiging en versterking
van de giftenaftrek

**Advies van commissie van deskundigen onder voorzitterschap van Alexander Rinnooy Kan,
in opdracht van Goede Doelen Nederland en het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken.**

De commissie van deskundigen onder voorzitterschap van Alexander Rinnooy Kan bestaat uit:

- Alexander Rinnooy Kan (voorzitter), emeritus hoogleraar Economie en Bedrijfskunde aan de Universiteit van Amsterdam
- Jonathan van Oostenbrugge (secretaris), belastingadviseur bij EY
- Maiko van Bakel, belastingadviseur bij PwC en docent en onderzoeker aan Tilburg University
- Martin Bauman, zelfstandig adviseur bij Baumann BV
- Nathalie Idsinga, belastingadviseur bij Arcagna en docent en onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam
- Wilbert van Vliet, belastingadviseur bij HVK Stevens
- Willibrord van Beek, voorzitter Goede Doelen Platform

Inhoudsopgave

1	Adviesopdracht	4
2	Stand van zaken kort	5
2.1	Status adviezen Beter Geven	5
2.2	SEO-rapport	5
2.3	Hoofdlijnenakkoord PVV, VVD, NSC en BBB	6
2.4	Belastingplan 2025 en behandeling daarvan in de Tweede Kamer	6
3	Verbetervoorstellen	7
3.1	Renseignering van giften	7
3.2	Behoud van de periodieke gift	7
3.3	Schrappen van specifieke giftencategorieën	8
3.4	Drempel voor eenmalige giften	8
3.5	Alternatief voor giften vanuit vennootschappen	8

1 Adviesopdracht

Naar aanleiding van de recente evaluatie van de giftenaftrek door onderzoeksbureau SEO Economisch Onderzoek (SEO)¹ willen Goede Doelen Nederland en het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) zich (opnieuw) door een Commissie van deskundigen laten adviseren over versterking van de giftenaftrek. Het advies moet bijdragen aan hun inzet voor instandhouding van de giftenaftrek als systeem van stimulering van geven aan het goede doel.

In het evaluatierapport van SEO wordt geconcludeerd dat de giftenaftrek doeltreffend maar niet doelmatig is. Goede Doelen Nederland en CIO hechten grote waarde aan de giftenaftrek. Waar verbeterlagen in de doelmatigheid en uitvoerbaarheid mogelijk zijn, moeten die echter wel worden gemaakt.

De vraag aan de Commissie van deskundigen luidt daarom: op welke wijze kan het huidige stelsel van giftenaftrek, rekening houdend met de uitkomsten van de evaluatie, worden versterkt, met bijzondere aandacht voor:

- verbetering van de doelmatigheid;
- verbetering van de uitvoerbaarheid;
- de wijze waarop de sector daar op passende wijze aan kan bijdragen.

---

1 SEO Economisch Onderzoek, Geven en nemen. Evaluatie giftenaftrek 2016-2021, Amsterdam maart 2024, te raadplegen via: www.seo.nl/wp-content/uploads/2024/03/2024-25-Evaluatie-giftenaftrek-2016-2021.pdf

---

2.1

Status adviezen Beter Geven

In 2020 heeft een eerdere Commissie van deskundigen (deels in dezelfde samenstelling als de huidige Commissie) in het rapport “Beter Geven” dertien verbetervoorstellen gepresenteerd om de giftenaftrek en de ANBI-regeling te vereenvoudigen, verruimen en versterken.²

De huidige Commissie is verheugd om te constateren dat aan een aantal van deze verbetervoorstellen opvolging is gegeven. Zo is inmiddels wettelijk geregeld dat bepaalde giften in natura alleen in aftrek genomen worden als er een waarde-onderbouwing (taxatie of recente factuur) beschikbaar is; is er beleid gepubliceerd over algemeen nut investeringen; is een ‘slim invulveld’ ingevoerd in het aangiftebiljet inkomstenbelasting en zijn contante giften niet langer aftrekbaar.

Niet aan alle verbetervoorstellen is echter opvolging gegeven. Zo heeft de Commissie in 2020 geadviseerd om periodieke giften alleen voor aftrek in aanmerking te laten komen als ze gerenseigneerd zijn. Dit advies is vooralsnog niet overgenomen. Ook het advies tot het schrappen van de steunstichting SBBI is (nog) niet opgevolgd.

2.2

SEO-rapport

In maart 2024 publiceerde SEO het rapport “Geven en nemen, evaluatie giftenaftrek 2016-2021”. Dit onderzoek beschrijft dat de giftenaftrek als doel heeft om giften aan ANBI's te stimuleren. De onderzoekers concluderen dat de giftenaftrek doeltreffend is, maar niet doelmatig. Dit betekent concreet dat belastingplichtigen meer geven door de giftenaftrek (wel doeltreffend), maar dat deze extra giften lager zijn dan de kosten voor de overheid (niet doelmatig). Anders gezegd: de toename aan giften door de giftenaftrek is minder groot dan de omvang van de belastingkorting. Een belangrijke onderzoeksmethode die tot deze conclusie heeft geleid, is een online experiment. SEO erkent dat de bevindingen van een dergelijk onderzoek niet altijd standhouden in de werkelijkheid en dat de resultaten daarom met voorzichtigheid geïnterpreteerd dienen te worden. SEO concludeert verder dat de giftenaftrek slecht uitvoerbaar is voor de Belastingdienst; dit komt mede door de noodzaak van handmatige controle.

SEO benoemt verschillende beleidsopties om de giftenaftrek aan te passen:

- Aftrektarief in de inkomstenbelasting verlagen naar maximaal 20% (dit maximale aftrektarief is thans ongeveer 37%). Deze versoering zou tot EUR 131 miljoen meer belastingopbrengst leiden, uit te splitsen in EUR 7 miljoen als gevolg van minder giften en EUR 124 miljoen als het directe effect van minder giftenaftrek.
- Periodieke en andere giften gelijk behandelen. Concreet lijkt SEO daarmee te doelen op het versoeren van periodieke giften, door het bij deze giften invoeren van de drempel en het plafond zoals die ook gelden bij de andere (lees: eenmalige) giften. SEO raamt de budgettaire besparing hiervan op EUR 50-EUR 80 miljoen structureel.
- De giftenaftrek afschaffen.

---

2 Commissie van deskundigen, *Beter geven: Dertien Verbetervoorstellen voor Vereenvoudiging en Versterking van de Giftenaftrek en de ANBI Regels*. Samenwerkende Brancheorganisatie Filantropie.

2.3

Hoofdlijnenakkoord PVV, VVD, NSC en BBB

In de budgettaire bijlage bij het hoofdlijnenakkoord tussen de fracties van PVV, VVD, NSC en BBB was met betrekking tot de giftenaftrek het volgende opgenomen: *“De fiscale regelingen rond giften (giftenaftrek IB, Vpb en geven uit de vennootschap) worden de komende jaren beperkt. Een eerste stap wordt gezet in 2025, per 2028 wordt de giftenaftrek in de IB geüniformeerd waarmee verschillende giften gelijk worden behandeld”*.³

Hiermee werd een besparing verwacht van EUR 100 miljoen voor de jaren 2025, 2026 en 2027, een besparing van EUR 225 miljoen voor 2028 en vervolgens jaarlijks EUR 250 miljoen structureel. De giftenaftrek kost de overheid jaarlijks ongeveer EUR 460 miljoen. Dit zou betekenen dat de giftenaftrek voor meer dan de helft zou worden versoberd.

2.4

Belastingplan 2025 en behandeling daarvan in de Tweede Kamer

De Commissie is verheugd dat het kabinet in het Belastingplan 2025 uiteindelijk toch heeft voorgesteld om de giftenaftrek in de inkomstenbelasting ongewijzigd in stand te laten.

Wel is voorgesteld om zowel de giftenaftrek in de vennootschapsbelasting als de regeling “geven vanuit de vennootschap” per januari 2025 volledig te schrappen.⁴

Tijdens de behandeling van het Belastingplan 2025 in de Tweede Kamer is een amendement aangenomen⁵ op grond waarvan de giftenaftrek in de vennootschapsbelasting ongewijzigd behouden blijft. Daarnaast wordt op grond van ditzelfde amendement het plafond voor de aftrek van periodieke giften in de inkomstenbelasting verhoogd van 250.000 euro naar 1,5 miljoen euro per jaar.

Het Belastingplan 2025, inclusief het genoemde amendement, is inmiddels ook door de Eerste Kamer aangenomen.

---

3 <https://www.kabinetsformatie2023.nl/documenten/publicaties/2024/05/16/hoofdlijnenakkoord-tussen-de-fracties-van-pvv-vvd-nsc-en-bbb>, onderdeel 59 van de budgettaire bijlage.

4 <https://www.rijksfinancien.nl/sites/default/files/rapporten/belastingplan-2025/wetsvoorstel-belastingplan-2025/2-wetsvoorstel-belastingplan-2025.pdf>, onderdeel 5.6.

5 [Amendement van het lid Grinwis c.s. over het in stand laten van de giftenaftrek in de winstbelasting en een verruiming van de periodieke giftenaftrek in de inkomstenbelasting.pdf](#).

---

3 Verbetervoorstellen

Hieronder presenteert de Commissie enkele verbetervoorstellen die bijdragen aan de doelmatigheid en de uitvoerbaarheid van de giftenaftrek en de wijze waarop de sector daar op passende wijze aan kan bijdragen. Hierbij ligt de nadruk op een vereenvoudiging en verbetering van de uitvoerbaarheid van de fiscale geefregelingen.

3.1 Renseignering van giften

De betrouwbaarheid en controleerbaarheid van de giftenaftrek kunnen aanzienlijk worden verbeterd door renseignering. Dit houdt in dat ontvangende instellingen de ontvangen giften digitaal doorgeven aan de Belastingdienst. Deze gerenseigneerde giften kunnen vervolgens automatisch worden opgenomen in de vooraf ingevulde aangifte inkomstenbelasting.

De Commissie adviseert om dit stelsel in te voeren voor periodieke giften. Het voordeel hiervan is dat hier toch al een administratie voor moet worden opgezet. Een solide ICT-infrastructuur (dat handmatig invoerwerk moet voorkomen) en waarborgen voor privacy zijn daarbij essentieel. Noorwegen heeft laten zien dat een dergelijk systeem effectief kan werken en zowel belastingplichtigen als de Belastingdienst ontlast.⁶ Mocht dit ook in Nederland effectief blijken te zijn, kan ook worden overwogen dit voor giften vanaf een bepaalde omvang (bijvoorbeeld vanaf 10.000 euro) in te voeren.

3.2 Behoud van de periodieke gift

De Commissie pleit nadrukkelijk voor het behoud van de periodieke gift. Het doel hiervan is immers een vaste inkomensstroom voor ANBI's en het levert deze groep ca. 650 miljoen euro per jaar op. Afschaffing van de periodieke gift zou de inkomsten van ANBI's zwaar onder druk zetten. Gezien de recente overheidsbezuinigingen in diverse sectoren, is dit een onverantwoord en onwenselijk plan.

De Commissie meent dat het SEO-rapport aandacht had moeten besteden aan de doelmatigheid van de periodieke giftenaftrek. Dat het SEO-rapport dit niet heeft getoetst, en wel impliciet pleit voor afschaffing, acht de Commissie een belangrijke weeffout in het SEO-rapport. Een vereenvoudiging zou beter kunnen bestaan uit het afschaffen van specifieke giftencategorieën.

3.3

Schrappen van specifieke giftencategorieën

Om het stelsel verder te vereenvoudigen, adviseert de Commissie het schrappen van aftrekbaarheid voor giften aan steunstichtingen SBBI. Deze stichtingen hebben een beperkt bereik en dragen nauwelijks bij aan het algemeen of sociaal nut.

De multiplierregeling, die giften aan culturele ANBI's in de inkomstenbelasting met 25% verhoogt tot een maximum van 1.250 euro per jaar, blijkt in de praktijk weinig effectief.⁶ De Commissie geeft in overweging om deze multiplier af te schaffen. Dit maakt de regeling eenvoudiger en vermindert de administratieve lasten. Om dezelfde redenen moet de multiplier in de vennootschapsbelasting worden geschrapt.

3.4

Drempel voor eenmalige giften

De Commissie stelt voor om de inkomensafhankelijke drempel van 1% voor gewone giften te vervangen door een vaste drempel per belastingplichtige per jaar, bijvoorbeeld 100 euro aan jaarlijkse giften. Dit biedt meer duidelijkheid, omdat iedere gever veel eenvoudiger kan nagaan of hij boven deze drempel uitkomt. Bovendien stimuleert het belastingplichtigen om meer te geven, hetgeen bijdraagt aan het doel van de giftenaftrek.

Ook voor het aftrekplafond van gewone giften bepleit de Commissie om een vast bedrag in te voeren dat is gekoppeld aan hoogte van de gift in plaats van de bestaande inkomensafhankelijke regeling. Waar het plafond komt te liggen is een politieke keuze.

3.5

Alternatief voor giften vanuit vennootschappen

De regeling “geven vanuit de vennootschap” wordt per 1 januari 2025 geschrapt. De Commissie wijst op de noodzaak van een faciliteit voor situaties waarin ondernemingen worden overgedragen aan ANBI's, bijvoorbeeld in het kader van steward ownership.

Hoewel het kabinet vooralsnog geen redenen ziet om fiscale maatregelen in dit kader te onderzoeken, ziet de Commissie hier goede argumenten voor. Een belangrijke rechtvaardiging voor het fiscaal faciliteren van de overdracht van ondernemingen aan ANBI's is dat dit kan bijdragen aan een evenwichtigere vermogensverdeling in de samenleving. De toekomstige winstcapaciteit van deze ondernemingen kan dan immers worden gebruikt voor het versterken van de onderneming of voor het dienen van een maatschappelijk belang. Volgens de Commissie is een fiscale faciliteit gerechtvaardigd voor zover de ondernemer geen verkoopopbrengst realiseert en de steward-owned structuur gericht is op continuïteit van de onderneming.

De Commissie is graag bereid om mee te denken over de vormgeving van een dergelijk alternatief en de budgettaire dekking hiervan.

---

6 Zie over de werking en voordelen van het Noorse systeem S.J.C. Hemels, 'Evaluatie ANBI en giftenaftrek: handhaving verbeteren reëel alternatief voor afschaffing', WFR 2017/43.

7 SEO Economisch onderzoek, supra n. 1, p. 65.

8 SEO Economisch Onderzoek, supra n. 1, p. 50.

